

STROJNI LOŽAČ

СТРОЈНИ ЛОЖАЧ

ГЛАСИЛО УДРУЖЕЊА ЛОЖАЧА
ДРЖ. ЖЕЉЕЗНИЦА У БЕОГРАДУ

STROJNI KURJAČ

ГЛАСИЛО УДРУЖЕЊА КУРЈАЧЕВ
ДРЖАВ. ЖЕЛЕЗНИЦ В БЕОГРАДУ

Izhaja prve dni v mesecu. Posamezna številka 2 Din. Letna naročnina 24 Din. Uredništvo in upravništvo v Ljubljani, Dunajska cesta 58. Odgovorni urednik Ivan Cek. Излази првих дана у месецу. Поједини број 2 Дин. Годишња претрлата 24 Дин. Релакција и администрација у Јубљани, Дунајска 58. Одговорни уредник Иван Цек

Št. 2.

V Ljubljani, 10. februarja 1927.

Leto III.

Urnine, premije in podobno

Med našimi tovariši se nahaja precej takih, ki prejema urnino. To so pomožni kurjači, ki so do leta 1923 vlekli dnevnice, od tedaj pa so se jim spremenile dnevnice v urnine. Po vsem svetu je običaj, da se delavcem s časom nakazuje večja plača, t. j. da se jim da nekak avanzma, povišajo se jim od časa do časa za kako malenkost njihovi prejemki. Tudi pri nas so taki običaji in ti običaji niti naši železniški upravi niso tuji. Med železničarji je mnogo nenastavljenih, ki so plačani z urninami, in te urnine se jim v gotovih presledkih zvišujejo. Blagor jim! Kajti so tudi taki, ki se jim urnina ne poviša nikoli. Ti reveži so pomožni kurjači. Kar se jim je nakazalo leta 1923, to imajo še danes po štirih letih in nimajo nobene nade, da bi se ta položaj v dogledni bodočnosti spremenil, ker jim je bilo rečeno, ko so se potegovali za enakopravnost z drugimi nenastavljenimi uslužbenci, da oni ne potrebujejo zvišanja urnine, češ, da imajo kilometražo in premijo. Tako torej. Premijo imajo! Pa smo prišli tudi do premije.

Predvsem je treba naglasiti, da premija ni plačilo za storjeno delo, ampak nagrada za nekaj, kar nisi primoran napraviti, v tem slučaju prihraniti premog in drug material. Po naši sodbi daje železniška uprava premije ne iz same ljubezni, naklonjenosti ali dobrohotnosti do mašinskega osebja, temveč predvsem iz špekulativnih motivov. Kajti če ne bi bilo premije, bi se brez dvoma porabilo mnogo več materiala nego se ga porabi sedaj in oškodovana bi bila predvsem uprava in sicer za težke milione. Zato nam ne gre v glavo taka morala, da sme uprava svojega uslužbenca samo zato, ker si prisluži s svojo pridnostjo in vestnostjo par fickov nagrade, na drugi strani oškodovati s tem, da ga ne unapredi. To je boljše vizem od zgoraj, in naj si gospodje to zapomnijo, da

to ni baš varna igra! Skrajni čas je že, da se s tem že vendar preneha in da se uslužbencem da, kar jim po predpisih gre. In končno koliko premije dobi tak pomožen kurjač? Včasih je po petnajst in več dni na mesec v kurilnici, v tistih par dneh, ki jih napravi na progi, si pa tudi ne prisluži tako mastne premije, da bi se splačalo o njej govoriti.

Zlasti pa ne v zadnjih časih. Pri zadnjem izplačilu premije so se videle čudne reči. Odmera premoga se je tako čudovito izpremenila, da so se pri vseh vrstah lokomotiv premije skrčile, pa ne povsod enakomerno. Pri nekaterih vrstah lokomotiv se premije niso prav občutno zmanjšale, pri drugi že bolj, nekateri pa sploh nič premije niso dobili, ampak so, ker so baje prekoračili dovoljeno mero, še celo dolžni ostali. In to pri onih vlakih, kjer je največ dela, t. j. pri tovornih vlakih za Zagreb.

Nedavno je izšel nov pravilnik o posebnih dohodkih železničarjev. Kadar je kaj novega, težko da je tudi dobro. Novi pravilnik ima marsikatero dobro zrno, tako n. pr. da so se odrinili od premije ljudje, ki premoga morda po cele mesece niti videli niso, kaj še, da bi sodelovali pri prihrani tega dragocenega materiala. Ampak se je ta prilika, namreč da je izšel nov pravilnik, porabila, da se poravnajo razne nerednosti, ki so se ponekod dogajale (o tem priča zlasti umazana zagrebska afera, ki se je pred nedavnim prala in ne temeljito oprala v Beogradu). In kaj je sedaj dolžnost povsem nedolžnega strojnega osebja, da prihrani silne milijone, ki so zginili v gotove žepe? Širijo se govornice, ki jih za enkrat še ne moremo kontrolirati, da se je odmera za premog pri bosanski direkciji nekoliko zvišala. To je v redu. Ni pa v redu, da se je povsod drugod znižala. Mislimo, da imamo pravico, da se v prvi vrsti brigamo za lastne interese. Moramo pa priznati, da tukaj

govorimo tudi v interesu železniške uprave same, če zahtevamo, da se ta nepotrebna novotarija čimprej odpravi, ker, če ne bo premij, ne bo tudi prihrankov na premogu. In mašinsko osebje prejema samo 25% od prihranjenega materiala, torej ni težko uganiti, kje bo večja zguba!

V današnjih težkih časih so ljudje zelo občutljivi za vsak dinarček, ki se jim ga odtegne. Menimo, da ni treba nobenih eksperimentov z raznimi zmanjšanimi dohodkov. Uprava naj se rajše pobriga, da bo uzadovoljila svoje uslužbenstvo, da bo z veseljem opravljalo svojo službo. Tako naj zviša pomožnim kurjačem urnino in naj jim nakaže potrebno delovno modro obleko, ki jo zaslužijo v enaki meri kot nastavljeni kurjači in so je nič manj potrebni kot oni. Če so še sedaj pomožni kurjači, ni to njih krivda, ampak je kriva uprava, ki ni smatrala za potrebno, da jih definitivno nastavi, dasi nekateri vršijo svojo službo že dolga leta zadovoljivo in povsem v redu. In če vršijo enako službo kot njihovi nastavljeni tovariši, bi bilo logično in konsekventno, da bi se jim tudi nudilo ono, kar se nudi nastavljenim kurjačem.

Torej zvišanje urnin, nakazilo za obleke pomožnim kurjačem in ne zmanjšanje premij vsem! To ne bo samo v korist uslužbencev, ampak tudi v korist uprave same.

Друговима Веоградске Обласне Управе

(Донес из Јубљане.)

Дознали смо у колику нам је то било могуће. да има још много ложаца, који потпадају под београдску Дирекцију и који још до сада нису сматрали потребним, да би се придружили нама те да би јавили свој приступ нашем Удружењу. Наше је мњење, да си ложаћи потпа-

da juhi pod napomenutu Dирекцију нису још довољно свесни потребе по једној крешкој организацији. Свакако била би дужност оних наших другова, који су већ чланови нашег Удружења, да придобијају нове чланове тиме, да разјасне својим јоште неорганизованим колегама, да спадају ложаџи једино у редове свог властитог Удружења. Маленкосна чланарина, коју месечно плаћамо у касу нашег Удружења ниједног ложаџа не би смела да смета а да се он не придружи нашим редовима. Види се како се мало некоји наши другови интересују за сопствене користи. Шта нама помаже јадиковање и уздисање због нечовечанског поступка према ложаџама од стране некоје господе, ако ми сами немамо толико осећаја солидарности, па да се сви ложаџи до једнога удружимо у своје Удружење, које би тиме имало довољно и средстава и снаге, да своје надсве оправдане захтеве реализује. Од чланарине Удружење треба да дели помоћ у случају болести, посмртину за случај смрти. Напоменути морамо да су сем београдске Обласне Управе све остале Обласне Управе сакупили до мала све ложаџе у редове нашег Удружења, па не можемо разумети, како једино некоји наши другови из београдске Дирекције не држе потребним да се прикључе својим у нашем Удружењу организованим друговима. Нашему је удружењу задаћа да сакупи под своје окриље све ложаџе наше земље. А сврха му је да омогући једин-

ствен став свију ложаџа у нашој држави за постизање њихових права. Сви ми имадемо једнаке невоље, тражимо једнаку правду, па мора да буде и наш бој јединствен, заједнички како би што пре постигли оно што тражимо. Кад би наши заступници пошли на меродавна места и рекли: ми долазимо у име и по налогу толико и толико организованих ложаџа, тада би се и оној великој господи која не зна за патње и муке нас ложаџа отвориле очи, па се неби чула увек само обећања него би требале проговорити и чињенице.

Колико може појединац постићи и шта може он сам учинити за побољшање свог положаја, то смо већ осетили готово ми сви на властитој кожи. Зато и апелирамо на све наше другове београдске Дирекције који још нису чланови нашег Удружења, да му сви до последњег приступе те да га материјално и морално помогну, јер је једино у слози наша снага. Дужност је свакога појединог ложаџа, да се заинтересује за Удружење и за рад у Удружењу и да на тај начин помогне да се уклоне оне кривице које се на жалост још и у данашње доба ложаџама намећу. Овај наш апел нека се достави свима друговима који нису чланови Удружења ложаџа, па смо уверени да неће слушати наше противнике него да ће се одмах придружити нама. Апелирамо такоисто на поверенике ложаџа у београдској Обласној Управи да удвоструче свој организаторични рад тиме, да пока-

жу неорганизованим ложаџама прави пут. Не смемо се плашити никаквог рада, ма како велик и напоран био, ако хоћемо постићи свој циљ. У свим ложионицама треба сазвати састанке, на којима ће наши повереници објаснити сврху нашег Удружења. Ако буду наши повереници у београдској Обласној Управи свршили савесно ову своју дужност успетће, о том смо уверени, да у најскорије време доведу све наше неорганизоване другове б редове нашег Удружења. Дакле, другови из беогр. Обласне Управе, на рад!

Одговор министарства Саобраћаја

Министарству Саобраћаја упутили смо још јула месеца прошле године представку у којој смо формулисали некоје наше захтеве. Сада нам је стигао од Министарства одговор на ту представку, па га доносимо у информацију наших друговима. Одговор се гласи:

Министарство Саобраћаја

краљевине Срба, Хрвата и Словенаца.

Бр. 1593-27.

28. јануара 1927. год. у Београду.

Удружењу ложаџа државних железница.

Удружење ложаџа упутило је Министарству своју представку од 16. јула 1926. год. формулишући у више тачака своје захтеве.

Sv. Miklavž

Ko smo bili še mi sami otroci, smo se veselili njegovih daril. Vsem je še v živem spominu to res otročje veselje. Čudili smo se sposobnosti Sv. Miklavža, da je kar čez noč obdaril otroke širom cele prostranosti naše zemlje. Ker pa ta stvar najbrže ni tako lahka, si je najel pomočnika, po imenu Nikola, in če kdo sedaj vpraša Sv. Miklavža, zakaj da ni več sam, mu bo odgovoril, ker so sedaj veliki in mali otroci. Je pa tudi razlika med njima. Sv. Miklavž vedno rad kaj prinese, Nikola pa najraje vzame za več mesecev nazaj. Prišla sta pa tudi že v konflikt. Sv. Miklavž se je pritožil, da je prišel letos pri razdeljevanju daril povečini v mrzle sobe, Nikola pa mu pravi, ker ni kredita, naj pa železničar bolj v mrzlem piha. Pa to bi že šlo, saj bo zime enkrat konec, ampak dobili smo nov pravilnik o štedenju goriva in maziva, ki ga pa najbrže ne bo nikdar več konec, razven če pride še kaj slabšega.

Oglejmo si ta pravilnik malo od bliže. Na primer kilometrina.. Kurjač dobi za

vsak prepotovani kilometer brzega voza 5 para, sprevodnik 9,5, da ne govorimo še o drugih vlakih, kjer razmere tudi niso boljše. Najbrže se je to vprašanje reševalo v kakem udobnem, od kurjača dobro zakurjenem kupeju brzega voza.

Čl. 60 pravi, da dobi dnevničar, ki opravlja službo nastavljenega uslužbenca, in če ima skušnjo, nagrado, kakor uslužbenec, čigar dolžnost vrši (ali se uslužbenec, ki nimajo predpisanih skušenj tudi ne kaznujejo v slučaju nedostatkov?) Če pa imajo izpite, zakaj se jih ne nastavi?

Naslednja točka pravi, da je namen teh nagrad, da se osobje vzpodbuja do še večjega varčevanja. Povedali smo nedavno, da pri današnjih razmerah v splošnem teoretika ne pride toliko v poštev, kot — posebno v tem slučaju — praksa strojnega osobja. Pa vendar taka razlika pri razdeljevanju premije! Tudi se nam servirajo razne okrožnice z zahtevo o povečanju teže vlakov, ne da bi se napravila poskusna vožnja. Pri tem ima strojno osobje spet priliko, da pokaže svojo sposobnost, za vse to pa dobi najmanjšo odmero premije.

Drug člen pravi, strojno osobje dobi za vsako prihranjeno tona 25% prihranka, od te sume pa dobi strojevodja 65%, kurjačjač 35%, če sta pa dva kurjača, odpade na vsakega do 20%, na strojevodjo pa 60%. Zakaj si pa gospodje ne plačujejo svojih pomočnikov, če jih potrebujejo, tako kot kurjač pri premijah?

Ker je razvoj tehnike usmerjen na to, da dobimo vedno večje stroje, se je bati, da bosta na stroju res po dva kurjača, plačo bo dobil pa samo eden, in s to plačo naj plača še drugega kurjača!

Nadalje beremo, da mora strojno osobje za vsako prekomerno potrošeno gorivo in mazivo škodo povrniti. Vidi se, da se je dotični, ki je delal na pravilniku, še malo vozil na stroju, za kurjača vsaj nikoli, ker še vedno misli, da je to neznanjsko veselje za kurjača, če ga more »nogažlat«. Takih slučajev je res mnogo, pa ne po krivdi strojnega osobja, temveč radi pomanjkanja strojev ter veliko večje izrabe strojev in radi pomanjkanja raznega neobhodno potrebnega materiala, tako da je strojno osobje mnogokrat primoran

Уважавајући изложене захтеве у колико се не косе са Законом о Саобраћајном особљу и прописаним правилницима извештава се Удружење:

1. Разлика у платама за рок од 1. 10. 1923. год. до 1. 5. 1924. год. исплатиће се ложањима истовремено када се иста буде исплаћивала и осталим службеницима Министарства Саобраћаја о чему доноси одлуку Министарски Савет на предлог Министарства финансије.

До сада су одржане лицитације за израду плавог радничког одећа и чим исто буде примљено предаће се Обласним Дирекцијама ради издавања особљу, за које је ово требовано и по реду како му то следује.

3. Полагање ложањког испита регулисано је правилником, издатим у службеним новинама бр. 15. од 1. 8. 1923. год. Обласним Дирекцијама издаћемо наређење да у оквиру буџета регулишу свакога ложања, који је за то стекао право.

4. Нерегулисани ложањи плаћају се на исти начин, као и остали слични службеници, а не могу добити принадлежности, које немају законског ослонца.

5. Ложањи парних котлова за грејање путних возова не могу уживати награду на уштеђено гориво, јер би уштеда ишла на штету грејања вагона. Пошто ложањи парних котлова стварио врше тежу службу него кочничари водиће се рачуна о томе тако, да се у новом правилнику, који се припрема, предвиди

odpeljati vlak s komaj na pol sposobnim strojem. Za to uslužnost pa naj bo osobje dvakrat oškodovano!

Spet druga točka pravi, da mora osobje prevoziti 1000 km (odnosno 600 km na vicinalnih in 500 km na zobčastih progah) na mesec, če naj bo udeleženo na prihrankih za ta mesec. Torej če osobje ne doseže navedenih števil, zgubi vso premijo. Ker pa pravi pravilnik, da dobi strojno osobje 25%, uprava pa ostalih 75%, je jasno, da to ne drži, temveč dobi uprava še več in sicer vseh 100% premij, ki odpadejo strojnemu osobju v smislu pravkar navedene odredbe (ali pa odgovarja strojno osobje za svojo službo do 1000 km? Po našem ne!).

Kakor je videti, gredo po tem pravilniku uslužbencem nagrade razne sorte, na koncu se pa oglasi čl. 104, ki dostavlja pripombo, da se delijo nagrade le, če ima kredita. Bržkone bo prišlo večkrat do tega, da »nema kredita«, sicer ne bi bili vnesli tega člana v Pravilnik.

O ti sv. Nikolo!

ложањима парних котлова већа километража.

6. Минималан број пропутованих километара за уживање премије за уштеду прописује правилник о наградама за уштеђено гориво и мазиво чл. 5. т. 3.

7. Питање стицања права на пуну пензију регулише Закон о Држ. Саобр. особљу.

8. Обласним Дирекцијама издаће се наређење да строго контролишу издавање угља као и квалитет горива примљеног од угљаних мајдана.

9. Исплата дневница ложањима за време поштеде вршиће се на исти начин као и осталим службеницима.

10. Обласним Дирекцијама издаће се наређење да премије и километраже исплаћују најкасније до краја наредног месеца као је и правилником прописано.

11. Ложањима водоцрна и луфтовска не припада премија. На већим водостаницама исплатиће се додатак по правилнику о споредним принадлежностима.

12. Додељивање водоцрна Сарајевске Дирекције који сада припадају секцији узето у рад.

13. Обласним Дирекцијама издаће се наређење о чишћењу пепелара у смислу захтева ложања.

14. Тражење ложања да они уживају премију у истом износу као и машиновође не налази се за умесно.

51. У нацрту новог правилника о споредним принадлежностима предвиђена је већа километража на зупчаним железницама.

Б. Поповић,

Помочник Министра Саобраћаја.

Dopisi

Жалба. Жалба противу машиновође Ненада Арацки, коју предлаже наш друг ложањ Добросав Цветковић из Суботичке Ложионице и то о следећем:

Путовали смо из Суботице у Београд са возом 215. и на зло по турнусу са 202. случајно останемо са дефектом у Београду, док нисмо добили из суботичке ложионице другог дана воз 201. Када смо оправили локомотиву, по турнусу смо добили воз за Суботицу 214. који полази из Београда после подне у 13 сати и 30 минута.

Пре поласка воза дошао је на локомотиву г. Арацки и рекао ми је, због другог бављења у Београду да му је нестало хране и ја сам исто одговорио да је и мени нестало хране. Ако ћу да доручкујем, онда немам да ручам. Ја сам молио г. Арацког, да ми дозволи да идем

код мога кума на доручак, које ми је г. Арацки дозволио а ја сам отишао.

И када сам се вратио назад у тачно време, г. Арацки ме је направио да сам ја пијан, а на против тога, баш је г. Арацки био пијан, што се одмах и доказало да је био у кафани. Он ме је јавио дежурном надзорнику, подшефу и г. шефу. На то ми је г. шеф рекао да му дивам у уста, које сам одмах учинио и г. шеф није на мени приметио да сам пијан. Истог дана стигли смо кући.

Други дан смо били по турнусу у приправности. Г. Арацки дошао је на локомотиву и нападао ме је. Почине да грди зашто нисам очистио ватру. Ја сам му на то одговорио, због тога нисам очистио ватру, пошто је предложач са истом локомотивом по старој ложионици маневрисао. Он ми је грубо рекао: ако ми се не свиђа ово место односно не допада машина, да тражим себи друго место и другог машиновођу, на које сам одговорио да ја нећу тражити другог машиновођу, нити другу локомотиву. С тим је г. Арацки отишао код г. надзорника машина Сиклаице и казао му је да ја нећу с њиме да путујем. Г. Сиклаице ме је одмах сменио с те машине и од г. Арацког пошто је г. Арацки пред г. Сиклаице на мене доста налагао.

Више наших другова ложања могу доказати да машиновођа г. Арацки стално долази на дужност у пијаном стању, да га други машиновођа метне на локомотиву и тако одиштује са возом, и обратно кажу да је ложањ пијан.

У овом погледу може се видети како нас ложање муче машиновође и да су машиновође велики непријатељи ложања. Због тога нас мрзе што постоји наше ложањко удружење и што се ми споразумевамо један са другим, које је јако непријатно машиновођама. У сваком погледу хоће да нам зломе врат. Из ових разлога се види да нам ни један машиновођа није пријатељ него велики непријатељ. По оваковим поступцима што поједине машиновође поступају према нама ложањима никада нас друкчије не зову т. ј. називају нас „прост сељак“ и по мађарски „дађ параст“ то су наша ложањка имена у Суботици.

Од сваког машиновође без разлике да нас мрзе и за сваку маленкост пријављују надзорнику и г. шефу ложионице потврђује истинитост жалбе.

Добросав Цветковић,

Podružnica Osijek priređuje I. javnu plesnu zabavu na dan 19. II. o. g. u svim prostorijama »Gradskog vrta« u Osijeku. Pozivaju se drugovi, kojima je moguće, da dođu. Dobro došli! **Podružnica Osijek.**

Iz Oblastne Uprave Sarajevo. Sigurno vam je poznato, dragi drugovi, da je naš načelnik Cvetković otpušten od službe, a zašto, i to vam je sigurno poznato. Mi smo kod njega bili prije nekoliko mjeseci na Direkciji i u glavnom tražili smo material za čišćenje strojeva i druga signalna sredstva, petrolej, ulje od repice (ribel) i tako dalje. Tražili smo također, da se plate naši predložaci kao i u svima drugim Direkcijama, i da nam dodele jednog bravara kod pranja kotla za otvaranje i zatvaranje kazanskih djelova. A on je sve te naše zahteve odbio i ovako je odgovorio, da mi trebamo ovu našu mladu državu čuvati, a sada vidimo, kako on kao načelnik čuva ovu našu mladu državu. Takovih imamo još mnogo u našoj državi, koji ovako rade, kao što je radio on, ali ih nemožemo navesti.

Kad naše Udruženje nešto traži, što je zakonom zagarantovano ili ne, a oni nas sa tim odbiju i kažu, da nema budžeta i da treba čuvati državu. Mi smo poslali jednu molbu na našu Direkciju prije tri mjeseci, koju smo biljegovali sa 25 dinara i naši su bili zahtjevi mali, koje može Direkcija sve da reši, ali na žalost još do danas nisu nam ni odgovorili, zato još i ovaj put molimo mjerodavne, da skrenu pažnju na svoje potčinjene, da se ovako više ne dogada. Kad smo platili taksu na molbu, treba da nam odgovor vrate, jer mi smo većinom svi sinovi ove domovine i vršimo svoju dužnost, koja nam spada i pokoravamo se zakonu; pa kad mi sve to izvršavamo, trebaju i naši mjerodavni da nam dadu što nas spada.

Kod naše Direkcije po svima ložionicama nisu dobili ni platu ni kilometražu niti definitivni niti dnevničari do 10. januara, samo ložiona Sarajevo dobila je na 1. I. platu i kilometražu, a premije nije još dobio niko kod naše direkcije, t. j. za mesec novembar 1926. I to tražimo od naših mjerodavnih, da se to više ne dogada kao što se je sada desilo, da jedni službenici dobivaju platu i druge prinadležnosti u razmaku od 10 i više dana, a jedna te ista Direkcija za sve! Iz ovakovih razloga osoblje se buni, a to je sve do nemarnosti naših rukovoda. U glavnom u nekim ložionicama javljaju, novac ima za isplatu ali nisu liste gotove. Dosta žalosno, nikada ne može ni biti gotovo, ako se uzme u obzir, kada gospođice dolaze na dužnost, a osobito posle svećanih dana. Malo se vodi računa o službi, u toliko više o pozorištu, šetanju, plesanju itd.

Mi mislimo i istina je, da željeznica ne vozi ništa na veresiju, nego sigurno za gotov novac, a mi radimo svi željezničari i danom i noću, pa mi mislimo, da bi i mi

morali da dobijemo na vreme sve svoje prinadležnosti, a ne kao što se radi, jedni dobiju prvoga, drugi osmoga a četvrta jedinica 15 toga, kao da je onde druga država, a ovdje Jugoslavija. A glede naših zahteva, sve što tražimo, ništa dobiti ne možemo, premda je u korist saobraćaja, jer svaki službenik kad je sit on i njegova porodica, onda ide pevajući na svoju dužnost, ali kada ide u službu sa praznom torbom, a dečica kod kuće ostala isto nije potpuno doručala, bogami je žalosno, to nije nužno. Sa svakim danom čovek gubi volju, očekuje svaki dan, misli, a sutra bit će bolje, govore, da je kriza u vladi, a u nas kriza u stomaku, pa se to ne slaže. Dosta je bilo ovoga čekanja. Jer nas služba ne pita, jesi li dobio ili nisi, samo kada nas komandiraju, mora se ići. Ako slučajno ne dodeš, odmah je globa. U svakoj pojed. ložionici drug zakon. Osobito u Doboju ložači sami peru, čiste kazan, potpaljuju, t. j. nikada slobodnog vremena nemadu, čitava robija. Nije samo da rade osam sati dnevno, kao što je po čitavom civilizovanom svetu zakon predvidio, nego nikada od nora nemadu. Ljudi se reduciraju kod nas, koji ne bi trebali da se reduciraju, a oni po kancelarijama, bez kojih bi se moglo proći i koji nisu toliko nužni, oni ostaju.

Zahvale

Najtoplije se zahvaljujem Udruženju ložača, podružnici Osijek za podjeljenu mi posmrtninu prilikom smrti moga djeteta u iznosu od 300 Din.

Osijek, 4. jan. 1927. Mata Jakić.

Od Udruženja kurjačev, Oblastne uprave Ljubljana sem prejel 400 Din bolniške podpore, za kar se najtopleje zahvaljujem.

Velenje, 7. I. 1927.

Perdih Jože.

Stigla nam je zahvalnica udovice Lovrenković iz Travnika, kojom se zahvaljuje Oblasnoj Upravi u Zagrebu za pomoć koju je dobila u gotovom novcu u iznosu 3.865 dinara.

Ista se zahvaljuje na pomoći Obl. Upravi Sarajevo, koja je poslala u gotovom novcu svotu od 5.485 dinara.

Oblasnoj Upravi Sarajevo poslao je zahvalnicu drug Blagoje Radaković za novčanu pomoć (posmrtninu) u iznosu 300 Din, isplaćenu prilikom smrti njegovog deteta.

Drug Čebo Ašim zahvaljuje se za pomoć (posmrtninu) u iznosu 600 Din, koju je pomoć primio prilikom smrti svoje dece.

Od druga Mujo Lepića primili smo zahvalnicu za 300.— Din, koja mu je svota poslata prilikom smrti njegovog deteta.

Drug Spasoje Božanović (Doboj) zahvaljuje se za svotu u iznosu od 300 Din, koju je primio radi duge njegove bolesti.

Drug Zejnil Lukovac se zahvaljuje Oblasnoj Upravi Sarajevo za pomoć u iznosu od 300 dinara, koju je primio od Uprave.

Drug Palalić isto se zahvaljuje Udruženju na pomoći, koju je primio za dugotrajne bolesti u svoti 300.— Din.

Potpisani zahvaljujem Udruženju Ložača Oblasnoj Upravi Zagreb za podjeljenu mi potporu u iznosu Din 300.— za umrlo dijete.

U Zagrebu, dne 18. januara 1927.

Uraić Ljudevit, ložač ložione Zagreb gl. I.

Potpisani zahvaljujem Udruženju Ložača Oblasnoj Upravi u Zagrebu za podjeljenu mi bolničku potporu u iznosu Din 300.— prigodom moje bolesti.

Simo Tomić, ložač ložione Srp. Moravice

Najtoplije se zahvaljujem »Udruženju ložača« kao i podružnici Osijek koja mi ukazaše prvu pomoć od Din 300.— za umrlo mi dijete.

Osijek, 9. jan. 1927.

Jovo Krimšević.

Niže potpisani se najtopleje zahvaljujem gospodu načelniku, gospodom strojnim mojstrom, gospodom strojevodjem in vsem svojim tovarišem kurjačem in prijateljem v mariborski kurilnici za prispevano podporo ob priliki moje nezgode v znesku 3.352 Din. Še enkrat se vsem skupaj srčno zahvaljujem.

Zahvaljujem se nadalje ljubljanski in zagrebški upravi za ob priliki iste nezgode nabrano podporo v znesku 3420 Din. Obenem se zahvaljujem vsem svojim tovarišem iz Maribora in Ljubljane za številne obisku v bolnici.

Maribor, 11. januarja 1927.

Ranftl Franjo, pom. kurjač.

ZA TISKOVNI SKLAD SO DAROVALI:

Skok Ivan, Lj. I	Din 10.—
Vidmar Josip, Lj. I	Din 10.—
Mohorčič Ivan Lj. II	Din 10.—
Goltes Karl, Tržič	Din 10.—

Skupaj Din 40.—

Darovalcem najlepša hvala!

Naknadno je daroval A. Rijavec v Postojni, spadajoč v Ljubljano I, 20 Din za ponesrečenega tov. Ranftla.